

Znalecký posudek

Ing. Josef Tichý, CSc.
SAMOSTATNÝ VĚDECKÝ PRACOVNÍK
SOUDNÍ ZNALEC
INDEPENDENT SCIENTIFIC WORKER
JUDGE-EXPERT PRIVATE ADDRESS 16000
PRAHA 6, Tobrucká 707 Tel. 235352053

Znalecký posudek

na posouzení kvality jednotlivých stromů **lípy velkolisté – Tilia platyphyllos Scops.**, která roste v aleji v Neratovicích a posouzení možností udržení lipové aleje po provedené celkové rekonstrukci ulice 28. října v Neratovicích.

Území: Neratovice, ulice 28. října

Posudek vyžádal: Sdružení občanů Neratovic, Na výsluní 1309, 217 11 Neratovice, IČO 67672817

Účel posudku: Posouzení existence aleje tvořené Tilia platyphyllos Scops. (synonima: = Tilia europea L., = T. officinarum Crantz. = T. grandisfolia Ehrh.) lípa velkolistá pro objektivní rozhodování Městského úřadu v Neratovicích

Použité podklady: Zejména venkovní šetření na místě samém 30. 9. 2002 a všechny doklady, vytvořené specialisty na rekonstrukci.

Posudek vypracoval: Ing. Josef Tichý, CSc. Tobrucká 707 16000 Praha 6

Posudek obsahuje 15 stran včetně fotodokumentace.

V Praze dne 3. listopadu 2002.

A

1. Zásady

Podle písemné objednávky paní Mgr. Anny Spěváčkové, zástupce Sdružení občanů Neratovic, Na výsluní 1309, 277 11 Neratovice, IČO: 67672817 ze dne 29. 9. 2002 jsem vypracoval znalecký posudek. Za přítomnosti paní Mgr. Anny Spěváčkové, JUDr. Janě Kuhnelové, provedl znalec dne 30.9. 2002 šetření na místě samém. Též na Městském úřadě v Neratovicích navštívil zástupce stavebního odboru a předsedkyni životního prostředí. Oba informoval o záměru napsání tohoto znaleckého posudku s tím, že by mělo být vyvinuto maximální úsilí zachovat alej lip, neboť se jedná o historickou nenahraditelnou součást města Neratovic.

Znalec odpoví zejména na tyto otázky:

1. Jaký názor má znalec na provedení rekonstrukce ulice 28. října v Neratovicích?
2. Jaké je rozmístění jednotlivých stromů a jaké jsou jejich průměry v 1,30 m?
3. Jaký je zdravotní stav a věk jednotlivých stromů?
4. Jak velká je společenská hodnota stromů? Jak vysoká je cena aleje?
5. Jakým způsobem bude třeba stromy ošetřovat?

B

1. Výchozí podklady

Znalec klade důraz na zjištění věci samé v terénu. Proto dne 30. září 2002 provedl venkovní šetření.

2. Použité podklady

- a) Zkušenosti znalce
- b) Odborná literatura

Dostál J.: Nová květena ČSSR, Academia Praha 1989, pp. 602.

Hegi G. lustrierte Flora voñ Mittel–Evropa, J.F. Lehmanns Verlag, Munchen, Band V/1.pp.436

- c) Projektová dokumentace:

1. Mgr. Holub: Posouzení zdravotního stavu dřevin, 18.7. 2002, str. 2.
2. Kokava F.: Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les (47 lip), str 1.
3. Vyjádření účastníka řízení =Sdružení..ze dne 27.9.2002, str. 2.
4. Oznámení o zahájení řízení ze dne 17.9.2002– Ing. Věra Dušková, str. 1.
5. Předvolání na 27.9.2002, ze dne 1.8.2002, str. 1.
6. Rozsudek jménem republiky k čj,45 a 42/2001–73, ze dne 16.9.2002, str. 5.
7. Plánek lip – průměry, str. 1.
8. Poučení k jednání soudu str. 1.
9. KS Mělník – o zrušení rozhodnutí ze dne 17.4.2001, str.6.
10. Propojení ulic Benešova a Mánesova–A. Průvodní zpráva str.3
11. Propojení ulic Benešova a Mánesova – B.Souhrnná technická zpráva str.3
12. Oznámení o nabytí právní moci–kácení 47 lip ze dne 27.3.2001, str.1
13. Rozhodnutí ze dne 28.2.2001, str. 6.
14. Propojení ulic Benešova a Mánesova – E – Dokumentace stavebního objektu, E 1–Komunikace, str. 4.
15. Norma ČSN 18920 Sadovnictví a krajinářství: Ochrana stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech, str. 18.
16. Seznámení účastníků řízení ve věci doplňujících podkladů ze dne 8.2.2001, str 1

17. Zápis z projednání 4 alternativ řešení komunikace v ul. 28. října – Neratovice pro obousměrný provoz – str. 3
18. Objednávka – dodatek PD ze 7.3.2001, str. 2.
19. Znalecký posudek č. 011200: 1. posouzení vlivu rekonstrukce vozovky a inž. sítí na stávající stromořadí, 2. Posouzení tech. řešení výsadby nového stromořadí ve vztahu ke stávajícím inž. sítím a jejich plánované rekonstrukci. Ing. Pavel Wágner – Arbonet Praha, 20.12.2000., str. 7.
20. Rootbarrier – ochrana proti kořenům, str. 2.
21. Vyjádření ke zdravot. stavu a perspektivě lipové aleje: Ing. Miloslav Wach, 30.11.2000, str. 2.
22. Renáta Wachová – výpis dat registru živnostenského podnikání v ARES, str. 1.
23. JUDr. Kuhnelová: Odvolání Sdružení..proti povolení skácet 47 lip čj. OP/404/00/5/7 z 1.9.2000, zpracovala 18.9.2000. str. 5.
24. Rozhodnutí – povolení skácení 47 lip dle ustanovení § 8 odst. 2 zák. ČNR 114/92 Sb.. str. 7.D
25. Doplnění žádosti – povolení vykácení stromů na ulici 28. Října, starosta Mgr. Fr. Morava, str. 1
26. Výpis z katastru nemovitostí, str.2
27. Usnesení ze zasedání Městského zastupitelstva v Neratovicích 3.5. 2000, str.2.
28. Veřejná vyhláška– stavební povolení str. 3
29. Vyjádření Sdružení..o kácení 47 lip ze dne 26.6.2000., str.2
30. Petice na zachování stromů v ulici 28. října+plánek lip, str.3
31. Odborný posudek. Ing.Jaroslav Kolařík ze dne 7.2.2000, str.1
32. Posouzení zdravot. stavu stromořadí lip. Dr. Fr. Soukup,CSc. 49 lip doporučuje zachovat, str.2.
33. Informace o „Rekonstrukci ulice28.října" 3 varianty– Ing. Jar. Zoula–ponechává sávající stromořadí, uvažuje jednosměrku, str. 2.
34. Oznámení o zahájení řízení ze dne 14.6.2000, str. 1.
35. Dopis starosty PaeDr Marie Machatá, pos. Sněmovna, přimlouvá se za skácení lip což onačil jako nepopulární nutnost str. 2
36. Ing. Magdaléna Kaščáková Rekonstrukce stromořadí v úl 28. Října –technická zpráva, str. 28.
37. Projektová dokumentace – změna č.1– obousměrná vozovka–svazek výkresů č. 6
38. Projekt. dokumentace – rekonstrukce kanalizace (Mir. Zahálka, projektant), svazek výkresů č. 6.
39. Elektro– Kabel ved. VO– Jar. Knížek. Složka
40. Elektro– Neratovice– KNN ul. 28.října, Složka
41. Revize projektu telekomunikačních sítí (Ing. Josef Mejzlík) sešit.
42. Slaboproudé vedení – souhrnné údaje stavby, rozpočty – Technická zpráva I.etapa (SysTel), sešit
43. Slaboproudé rozvedení v ulici 238. Října–projekt– Technická zpráva II. Etapa– svazek.
44. Slaboproudé sítě– dokladová část, srpen 1999.

C

Nález

Znalec konstatuje:

Je chválihodné, že se město Neratovice rozhodlo pro kompletní rekonstrukci ulice 28.října.

Z výše uvedených dokladů se dovídáme, že jeden z hlavních problémů je odstranění historicky významné lipové aleje, která vroubí ulici 28. Října viz foto č.1. Vznikla v roce 1945 na počest osvobození Československa. Podle vyvrtaného stromu č. 45 zjistil jsem tyto desetileté přírůsty (2002–1992)=22mm, (1992–1982)=32mm, (1982–1972)=34mm, (1972–1962)= 27mm, (1962–1952)=29mm, (1952–1945)= 16mm. Dřevo vzorového– vrtaného stromu č.45, je pravidelně rostlé Celkem se týká ponechat **49 lip a nikoliv 47**, jak se uvádí ve výše uvedených dokumentech. Chybně je uváděno 47 kusů na příklad v materiálech č.2, 6, 9, 16.,19, 23, 24 25. Tato nepřesnost je vypovídající o neodpovědnosti.

Po prostudování výše uvedených materiálů je zřejmé že se vytvořili dva zásadní směry: Jeden je pro skácení lip a druhý směr je pro zachování lipové aleje. Pro skácení lip je zřetelně starosta Mgr. Frant, Morava – viz materiál č. 25 a 35 dále vedoucí odboru výstavby, a vedoucí odboru životního. Např. RNDr Jiří Hakl konstatuje: další perspektiva stromů bez extrémních zásahů je 10 let– viz materiál 25. Pro zachování stromořadí jsou občané – viz petice, materiál č. 30 ač je objektivně kritizována starostou, přece jen je třeba petici pokládat za projev vůle občanů– viz materiál č. 30, na příklad Dr. Frant. Soukup, CSc. – materiál č. 32, Sdružení občanů Neratovic, Na výsluní 1309, 277 11 Neratovice, IČO 67672817, viz č. materiálu 3, 23, 29 aj. Znalec spatřuje úzký názorový vztah starosty a Spolany Neratovice a to i za cenu nerespektování územního plánu, který má platnost do roku 2010.

Odpovědi na otázky

1. Jaký názor má znalec na provedení kompletní rekonstrukce ulice 28. října v Neratovicích?

Znalec vítá rozhodnutí města Neratovice na provedení kompletní rekonstrukce ulice 28. října.

2. Jaké je rozmístění jednotlivých stromů a jaké jsou jejich průměry v 1,30 m?

Jednotlivé stromy jsou počítány od obchodu „smíšené zboží“, levý strom zády k náměstí. Měřené hodnoty znalcem zapisovala JUDr. Jana Kuhnelová, s měřením vypomáhala Mgr. Anna Spěváčková.

Číslo stromu	Obvod stromu	Průměr v 1,30 m	Kvalita stromu	Vzdálenost k dalšímu stromu v m
1	106 cm	34 cm	4 Kost. Hnil.	13,60 křižovatky 19,3
2	100	32	3 8 boulí	5,7 měreno
3	101	32	1	7,6 do středu
4	104	33	1	7,0 kmene
5	90	29	2	7,0
6	109	35	1	7,85
7	99	29	1	6,4
8	80	28	2	9,0
9	101	32	1	7,55
10	88	28	3	5,8
11	102	32	1	6,2
12	110	35	1	6,68
13	105	33	1	6,25
14	170	35	3	9,8
15	108	34	1	5,25 silnice 4, 2
16	82	26	3	6,1
17	87	28	2	6,85
18	88	28	2	5,95
19	79	25	2	6,8
20	85	27	2	13,25
21	88	28	3	12,95 boule
22	80	28	3	6,9
23	91	29	3	8,95 mr.kýla zapouz.
24	112	36	1	8,95
25	100	32	4	6,75
26	87	28	2	5,35
27	93	30	2	6,4
28	94	30	2	6,4
29	110	35	1	6,4

30	120	38	1	6,8
31	80	25	2	6,75
32	75	24	3	6,4
33	96	30	2	6,85
34	88	28	2	6,65
35	98	31	3	6,95
36	113	36	1	13,3
37	115	37	M	13,7
38	90	29	2	7,25 stabil. kýla
39	97	31	2	6,7
40	95	30	2	6,55
41	86	27	2	6,85
42	123	39	1	7,15
43	102	32	1	6,5
44	88	28	2	6,8
45	97	31	2	6,55 odebrán vzorek
46	86	27	2	7,55
47	92	29	2	7,25
48	79	25	2	6,95
49	87	28	2	7,25 výška 7 m

3. Jaký je zdravotní stav a věk jednotlivých stromů?

Zdravotní stav je zřejmý z předcházející tabulky "Kvalita stromu":

1. Kmen je zcela zdrav. Strom je bez zjevného poškození
2. Kmen je jen nepatrně poškozen – je se stabilizovanou zapouzdřenou mrazovou kýlou zapouzdřenou mrazovou kýlou malého rozsahu
3. Na kmeni se vyskytuje mrazová kýla většího rozsahu, do délky 1m zpravidla stabilizovaná – zapouzdřená, nebo výskyt boulí s adventivními pupeny.
4. Mrazová kýla je větší než 1 metr, případně strom trpí tzv. mramorovou hnilobou.

Stromy zařazené do kategorie 1 a 2 jsou pokládány za zcela zdravé, které mají naději dočkat se dlouhověkosti, tj. dočkat se stáří více než 100 let. Stromy zařazené do kategorie 3 jsou vitální natolik, že praskliny a boule zacelují, mají naději existovat do 100 let. Teprve stromy zařazené do 4 jsou zdravotně labilní. Po ošetření rány mohou v aleji existovat ještě několik desítek let, bude-li zásah do kořenového systému proveden šetrně.

Přehled o zdravotním stavu stromů:

Kategorie			
č. 1	č. 2	č. 3	č. 4
16	22	9	2

Věk 57 let a přírůst byly zjištěny vývrtem pomocí Presslerova nebozezu viz výše, u stromu č. 45. Jde tedy o alej, která byla vysazena okolo roku 1945 na počest osvobození Československa. Výška stromu včetně ovětvení je 6 – 7 metrů, výška kmene 4 – 5 m. Stromy svou velikostí velikostí neohrožují chodce ani dopravu, drsnost listů a jejich velikost je nenahraditelným lapačem pachů a husté kopulovité koruny poskytují příjemný stín.

4. Jak velká je společenská hodnota stromů? Jak vysoká je cena aleje?

Za vysokou společenskou hodnotu lipové aleje je třeba pokládat fakt, že alej byla založena na počest osvobození Neratovic v období roku 1945.

S ohledem na historickou hodnotu, stáří stromů (57 let a pravidelný přírůst viz výše) a jejich poměrně vysokou kvalitu jednotlivých stromů a fyziologickou schopnost lípy–zacelovat rány, znalec finančně hodnotí lipovou alej takto: stromy zařazené

do kategorie č.1 = 200.000 Kč x 16 = 3,200.000 Kč,

do kategorie č.2 = 170.000 Kč x 22 = 3,740.000 Kč

do kategorie č.3 = 50.000 Kč x 9 = 450.000 Kč

do kategorie č.4 = 3.000 Kč x 2 = 6.000 Kč

Součet: **49 ks 7.396.000 Kč**

5. Jakým způsobem bude třeba stromy ošetřovat ?

Vždy za rok či dva roky nejpozději provést hlavový ořez koruny v době vegetačního klidu. Ten provést před zahájením rekonstrukčních prací.

Každoročně na jaře ořezat výhonky vyrůstající z boulí. Rovněž ořezat až u kmene výhonky, které se objeví ve spodní části kmene. Každoročně dvakrát načechrat zeminu kolem kmene. Zeminu doporučuji pohnojit každoročně hrstí cereritu na podzim, v létě v době sucha provádět mírnou závlahu týdně (10l), po zahrnutí jam provést řádnou závlahu, tj. 50 l vody ke každé lípě. Mrazové, které se vyskytují na některých kmench, je třeba vyčistit a desinfikovat nejlépe propolisovou tinkturou.

Technické práce:

Hloubení rýh v chodníku se připouští provést přiměřenou mechanizací. Výjimku tvoří požadavek na ruční provedení rýhy v blízkosti stromů pro kabel veřejného osvětlení /hloubka rýhy cca 60 cm/. Pak následující rýhy lze dělat s použitím techniky. Jako konečnou fázi doporučuji vykopat záhon široký od obrubníku 90 – 100 cm, a do hloubky cca 30 – 40cm vyměnit hlínu za dobrou humusovou listovku a osadit petúniemi, afrikány, měsíčky aj. celkový pruh mezi lipami. V příspadě hluboké rýhy 3–4m v tělese silnice tam zabudovat cca 2 m dlouhé hadice o světlosti 8 cm s vývodem na povrch asi 10 cm = otvor pro zalévání.

Znalec byl postaven před podobný úkol při hloubení podzemních garáží, Václavské nám č, 11 před bývalým Darexem. Doporučil obdobný způsob údržby. Lípa je každoročně zelená, přesto, že jí zbylo jenom torzo kořenů – viz fotodokumentace ve znaleckém posudku č. 116 ze dne 5.8. 1996.

Ničím nelze nahradit přizpůsobení lip životním podmínkám za dobu více než 50 let ve kterých roste. Každá nová výsadba je nejen riziková, ale velice drahá, zejména následnou údržbou.

D

Závěr

Na základě výše uvedeného a životní zkušenost znalce vede k doporučení:

- a) provést komplexní rekonstrukci ulice 28. října v Neratovicích tak jak je plánována
- b) jen s tím rozdílem, že znalec **požaduje ponechat stávající lipovou alej** a to jak z hlediska historické, ničím nenahraditelné hodnoty tak i skutečné ceny vypočítané na **7,396.000 Kč** nehledě k tomu, že dojde i k úspoře nejméně dalších +2 milionů za novou výsadbu a její údržbu, která nebude třeba. Ponechání stávající aleje lip bude její okamžitá a nepřetržitá její funkce pokračovat a nebude třeba na ni čekat 6–8 let.

Do smlouvy o provedení výkopů s organizací, doporučuji dát podmínku, že každé poškození lípy budou povinni hradit na základě znaleckého posudku. Je možné lípy chránit příp. bedněním.

Odkrytí kořenového systému výkopem je doporučeno provést na podzim za vlhkého počasí a bez otálení jej zakrýt hlínou s vydatnou zálivkou tj. 50l vody ke každé lípě.

Znalecká doložka

Znalecký posudek jsem vypracoval jako znalec jmenovaný:

– rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.7. 1968, čj. Sp. 2669/68 pro základní obor lesní hospodářství dříví –těžba, a

– rozhodnutím Městského soudu v Praze ze dne 16.6. 1981, zn. 944/81 pro obor ochrana přírody odvětví– se zvláštní specializací: hodnocení a výpočet škod způsobených různými vlivy a majetku a vegetaci a posouzení škod, které vyplynuly zhoršením životního prostředí a jejich identifikace.

Znalecký úkon je zapsán pod pořadovým číslem 145, na– 2.listu znaleckého deníku III.

V Praze dne 3. listopadu 2002.

Poznámka: text byl elektronicky převeden z papírového originálu, čímž mohou být způsobeny drobné rozdíly, které neovlivňují obsah posudku.